

Eesti Arstide Liidu üldkogu avaldus

Patsientidele hea arstiabi andmiseks soovivad arstid kasutada oma parimaid teadmisi ning oskusi. Praegune tervishoiukorraldus aga sunnib ravima haigeid aina kiiremini ja kvaliteedis järeleandmisi tegema.

Meie riigis tervishoiu käekäiku määravad poliitikud peavad kvaliteeti oluliseks ainult sõnades. Esikohal on kvantiteet ja raviasutuste edukus sõltub sellest, kui palju haigeid haiglast läbi käib. Mida lühem aeg kulub patsiendile arstikabinetis ja mida vähem päevi saab ta olla haigevoosis – seda kasulikum äriettevõttest haiglale. Mida odavam ravi – seda kasulikum riigieelarvele. Efektiivsuse hind on üha pealiskaudsem patsiendikäsitlus ja tervishoiutöötajate kasvav koormus. Arstkonna arvates on viimane aeg sellele konveierile hädapidurit tõmmata.

Ligi kümme aastat on Eestis investeeritud haiglahoone ehitamisse ja renoveerimisse. Lõviosa rahast on saadud Euroopa Liidu struktuurifondidest, väiksema osa on katnud haiglate omaosalus. Riigi ülesanne on tagada, et neis moodsates majades töötaks piisav hulk arste, õdesid ja teisi ravitöös vajalikke spetsialiste.

Kuna riigi panus tervishoidu on tagasihoidlik, oleks õiglane, kui vähemalt ravikindlustumaks kasutatakse vajalikeks tervishoiukuludeks, mitte riigieelarve tasakaalustamiseks. Haigekassat ei tohi allutada rahandusministri diktaadile, tal peab olema õigus iseseisvalt tervishoiukulude üle otsustada. See oleks meie oma riigi investering inimestesse – nii patsientidesse kui tervishoiutöötajatesse.

Meie tervishoidu on liiga kaua juhitud nagu projektiteatrit – eelarveaasta kaupa. Vaja on terviklikku kontseptsiooni, pikaajalisi eesmärgi ning selget tegevuskava ja planeeritud ressursse nende eesmärkideni jõudmiseks.

Tervishoidu ei saa arendada isoleeritult. Kõige tihedamad on seosed sotsiaalsüsteemiga, kuid ka teistes eluvaldkondades toimuvad muutused mõjutavad tervist otseselt või kaudselt. Erakonnad räägivad oma programmides tervisest kui prioriteedist, kuid otsuste langetamisel jääb see tagaplaanile. Poliitilised otsused ja programmid vajavad põhjalikku tervisemõju analüüsi, et hinnata nende mõju rahvastiku tervisele.

Eelmisel aastal saatsid arstid ja õed ühiskonnale tõsise ja selge sõnumi, et tervishoiusüsteem vajab muudatusi. Kahjuks ei jõudnud sõnum kohale otsustajatele. Üksnes hea tahe ja ümarlauad ei paranda olukorda, kus haiged ei saa õigel ajal vajalikku abi, sest haigekassal ei ole raha või arst on liiga kaugel või arsti ei olegi. Selle eest peaksid vastutama need, kes on seatud otsuseid tegema – riigikogu, valitsus, sotsiaalministeerium.

Arstid vastutavad oma töö eest. Tahame pühendada piisavalt aega patsientidele, et ravi oleks tulemuslik, aga ka iseendale, et säilitada tervis ja töövõime.

Viljandis, 30. novembril 2013. a

Eesti Arstide Liidu üldkogu